

6. Wystąpienia w trybie art. 155 § 1 p.p.s.a.

W toku postępowań sądowych przed WSA w Warszawie stwierdzono przypadki istotnego naruszenia prawa przez organy administracji publicznej. W związku z tym, na podstawie art. 155 § 1 P.p.s.a., wystosowano w 2008 r. 7 wystąpień sygnalizacyjnych w następujących sprawach:

Rozpoznając sprawę o **sygn. akt II SA/Wa 854/08** ze skargi B. P. na decyzję Ministra Obrony Narodowej z dnia [...] marca 2008 r. nr [...] w przedmiocie przyznania emerytury wojskowej w drodze wyjątku, Sąd stwierdził istotne naruszenie prawa, o czym postanowieniem z dnia 12 listopada 2008 r. poinformował Ministra Obrony Narodowej.

Minister Obrony Narodowej decyzją z dnia [...] listopada 2000 r. nr [...], wydaną na podstawie art. 8 ust. 1 ustawy z dnia 10 grudnia 1993 r. o zaopatrzeniu emerytalnym żołnierzy zawodowych i ich rodzin (Dz. U. Nr 10, poz. 36 ze zm.), przyznał chor. rez. B. P. emeryturę wojskową w drodze wyjątku od dnia 1 lipca 2000 r. w wysokości 40 % podstawy wymiaru. Następnie, na skutek rozpoznania wniosku B. P. o ponowne rozpatrzenie sprawy, decyzją z dnia [...] lipca 2001 r. (bez numeru) utrzymał swoją wcześniejszą decyzję w mocy.

W wyniku rozpatrzenia skargi B. P. od powyższej decyzji, Naczelny Sąd Administracyjny w Warszawie wyrokiem z dnia 6 grudnia 2002 r. sygn. akt II SA 2666/01 uchylił zaskarżoną decyzję i poprzedzającą ją decyzję z dnia [...] listopada 2000 r.

Pismem z dnia 25 kwietnia 2007 r. B. P. wniósł o „przywrócenie prawa do emerytury wojskowej w drodze wyjątku” podnosząc, iż Naczelny Sąd Administracyjny uchylił decyzje wydane w przedmiocie przyznania mu emerytury wojskowej w drodze wyjątku, bowiem decyzja o przyznaniu świadczenia w wysokości 40 % wymiaru została wydana w oparciu o inną decyzję tego Ministra z dnia [...] lipca 2000 r. nr [...], która następnie została uchylona w części (w pkt 3 mającym wpływ na treść decyzji o przyznaniu świadczenia) decyzją Ministra Obrony Narodowej z dnia [...] listopada 2002 r. nr [...]. Naczelny Sąd Administracyjny wyrokiem z dnia 2 lipca 2003 r. sygn. akt II SA 4032/02 stwierdził nieważność decyzji z dnia [...] listopada 2002 r. z powodu „niekompletności tego rozstrzygnięcia”. Po wyroku Sądu, Minister Obrony Narodowej ostateczną decyzją z dnia [...] października

2003 r. nr [...] uchylił własną decyzję z dnia [...] lipca 2000 r. nr [...] w części dotyczącej pkt 3 i w tym zakresie umorzył postępowanie w I instancji. Następnie Minister Obrony Narodowej w dniu [...] września 2006 r. wydał decyzję nr [...], którą stwierdził nieważność decyzji z dnia [...] października 2003 r., nr [...]. W tej sytuacji do obiegu prawnego został powtórnie wprowadzony pkt 3 decyzji z dnia [...] lipca 2000 r. nr [...], co zdaniem skarżącego uzasadniało przywrócenie utraconego wcześniej prawa do emerytury wojskowej w drodze wyjątku.

Minister Obrony Narodowej potraktował pismo strony z dnia 25 kwietnia 2007 r. jako wniosek wszczynający nowe postępowanie w sprawie i decyzją z dnia [...] sierpnia 2007 r. przyznał chor. rez. B. P. emeryturę wojskową w drodze wyjątku od dnia 1 kwietnia 2007 r. w wysokości najniższej emerytury w państwie.

Podkreślenia wymaga, iż wyrok sądu administracyjnego (zarówno na gruncie obecnie obowiązujących przepisów procesowych, jak ustawy z dnia 11 maja 1995 r. o Naczelnym Sądzie Administracyjnym (Dz. U. Nr 74, poz. 368) ma charakter kasacyjny. Oznacza to, że Sąd nie rozstrzyga co do istoty sprawy, stanowiącej przedmiot zaskarżenia. Wyrok uchylający decyzję administracyjną eliminuje ją z obrotu prawnego z powodu jej wydania z istotnym naruszeniem przepisów prawa. Taki wyrok Sądu nie kończy sprawy prowadzonej w postępowaniu administracyjnym, w którym wydano uchyloną decyzję, lecz nakłada na organ administracji publicznej obowiązek ponownego wydania decyzji w terminach określonych przepisami prawa. W przeciwnym wypadku organ pozostaje w bezczynności. Z taką sytuacją mamy do czynienia w każdym przypadku niezakończenia sprawy w terminie określonym w art. 35 k.p.a., jeżeli organ nie dopełnił czynności określonych w art. 36 k.p.a. lub nie podjął innych działań wynikających z przepisów procesowych mających na celu usunięcie przeszkody w wydaniu decyzji.

W rozpoznawanej sprawie Minister Obrony Narodowej przez ponad 4 lata pozostawał w bezczynności po wydaniu wyroku uchylającego przez Naczelnny Sąd Administracyjny w Warszawie, albowiem nie rozpoznał sprawy w powtórnym postępowaniu, które powinno być prowadzone na skutek zapadłego wyroku z dnia 6 grudnia 2002 r. Decyzję w sprawie przyznania emerytury wojskowej w drodze wyjątku Minister Obrony Narodowej wydał dopiero w dniu [...] sierpnia 2007 r. uznając błędnie, iż pismo B. P. z dnia 25 kwietnia 2007 r. spowodowało wszczęcie nowego postępowania administracyjnego na wniosek strony.

Sąd uznał takie postępowanie w demokratycznym państwie prawa za niedopuszczalne, albowiem godzi w interes strony oraz pozostaje w sprzeczności z

podstawowymi zasadami postępowania administracyjnego, tj. praworządności, pogłębiania zaufania do organów państwa, informowania strony i szybkości postępowania – art. 7, 8, 9 12 k.p.a. W zaistniałej sytuacji wydanie postanowienia sygnalizacyjnego jest uzasadnione, bowiem istnieje potrzeba uczulenia organu na obowiązek przestrzegania podstawowych reguł procesowych.

Pismem z dnia 9 grudnia 2008 r. Minister Obrony Narodowej udzielił odpowiedzi na powyższe postanowienie sygnalizacyjne.

W sprawie o **sygn. akt III SA/WA 187/08** ze skargi N. W. na rozstrzygnięcie Burmistrza Miasta i Gminy R. - postanowieniem z 22 lutego 2008 r. - Sąd poinformował Samorządowe Kolegium Odwoławcze w W. oraz Dyrektora Izby Skarbowej w W. o istotnym naruszeniu prawa polegającym na wydaniu rozstrzygnięcia przez organ niewłaściwy oraz w niewłaściwej formie. W dniu 27 marca 2008 r. Samorządowe Kolegium Odwoławcze w W. postanowieniem wszczęło z urzędu postępowanie. Dyrektor Izby Skarbowej w W. udzielił sądowi odpowiedzi pismem z 8 kwietnia 2008 r. Natomiast w dniu 31 października 2008 r. Samorządowe Kolegium Odwoławcze w W. decyzją stwierdziło nieważność zaskarżonej decyzji.

W wyniku rozpoznania sprawy o **sygn. akt VIII SAB/Wa 15/08** ze skargi J i S. Ś na beczynność Wojewody Mazowieckiego w przedmiocie zwrotu nieruchomości, Sąd stwierdził istotne naruszenie przepisów ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. – Kodeks postępowania administracyjnego (Dz.U. z 2000 r. Nr 98, poz. 1071 ze zm. - dalej Kpa.) oraz przepisów ustawy z dnia 30 sierpnia 2002 r. - Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi (Dz. U. Nr 153, poz. 1270 ze zm. - dalej p.p.s.a.). Naruszenie to polegało przede wszystkim na nieprzekazaniu skargi do Sądu wraz z aktami sprawy i odpowiedzią na skargę, który to obowiązek wynika dla organu wprost z art. 54 § 2 p.p.s.a.. Ponadto organ nie odniósł się do wniosków skarżących, zawartych w pismach z 24 października 2006 r. i 27 lutego 2007 r. o wyłączeniu Starosty [...] od postępowania w sprawie zwrotu nieruchomości oraz skargi na beczynność Starosty [...]. Organ odwoławczy odstąpił zaś od obowiązku wyjaśnienia rzeczywistej woli strony zawartej w powyższych pismach oraz w skardze, które to pisma mogły być uznane za zażalenie na niezłatwienie sprawy w terminie, zgodnie z art. 37 Kpa. Tym bardziej, że z treści tego pisma wynikało wprost, że skarżący wskazują na przewlekłość postępowania i niedotrzymywanie terminów wskazanych w Kpa.

Pismem z dnia 22 października Minister Infrastruktury udzielił odpowiedzi na powyższe postanowienie sygnalizacyjne.

W sprawie o **sygn. akt VIII SAB/Wa 16/08** po rozpoznaniu skargi Dyrektora Wojewódzkiego Zarządu Melioracji i Urządzeń Wodnych w Warszawie na beczynność Ministra Środowiska Sąd stwierdził, że przedmiotowa skarga została przekazana do Sądu po upływie 8 miesięcy tj. z naruszeniem art. 54 § 2 p.p.s.a. Ponadto Sąd zwrócił uwagę, że Minister Środowiska prowadził postępowanie odwoławcze przez okres ponad 12 miesięcy.

W związku z powyższym postanowieniem sygnalizacyjnym, Szef Kancelarii Prezesa Rady Ministrów w dniu 26 listopada 2008 r. wystąpił do Ministra Środowiska z prośbą o spowodowanie ustalenia przyczyn zaistniałych nieprawidłowości oraz podjęcie skutecznych działań zmierzających do wyeliminowania podobnych przypadków. Kopia tego pisma została przesłana do Sądu.

W sprawie o **sygn. akt VIII SA/Wa 262/08**, w wyniku rozpoznania skargi T. P na decyzję Mazowieckiego Wojewódzkiego Inspektora Nadzoru Budowlanego w przedmiocie umorzenia postępowania w sprawie rozbudowy budynku mieszkalnego, Sąd stwierdził istotne naruszenie przepisów K.p.a. polegające na przewlekłości postępowania administracyjnego, które przed organem odwoławczym trwało 8 miesięcy.

W sprawie o **sygn. akt VIII SA/Wa 370/08**, w wyniku rozpoznania skargi M. S. na decyzję Mazowieckiego Wojewódzkiego Inspektora Nadzoru Budowlanego w przedmiocie wymierzenia kary pieniężnej, Sąd stwierdził istotne naruszenie przepisów K.p.a. polegające na przewlekłości postępowania, które przez organem odwoławczym trwało 14 miesięcy.

Rozpoznając sprawę o **sygn. akt VIII SA/Wa 418/08** ze skargi M.M. na postanowienie Mazowieckiego Wojewódzkiego Inspektora Nadzoru Budowlanego w przedmiocie odmowy przywrócenia terminu do wniesienia zażalenia Sąd stwierdził, że wniosek skarżącej o przywrócenie terminu do wniesienia zażalenia został rozpoznany przez Mazowieckiego Wojewódzkiego Inspektora Nadzoru Budowlanego po upływie 4 lat i 7 miesięcy. Ponadto strona została wadliwie pouczona o środkach i terminie zaskarżenia postanowienia.

W związku z postanowieniami sygnalizacyjnymi wydanymi w sprawach o **sygn. akt: VIII SA/Wa 262/08, VIII SA/Wa 370/08** oraz **VIII SA/Wa 418/08**, Główny Inspektor Nadzoru Budowlanego, dniu 9 stycznia 2009 r., przekazał do Sądu odpowiedź Mazowieckiego Wojewódzkiego Inspektora Nadzoru Budowlanego, tj. organu winnego zauważonych przez Sąd uchybień.